

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)**Đọc văn bản sau:**

Kính hiển vi là một trong những phát minh vĩ đại nhất của thế kỷ XIX. Nhưng bạn biết không, người cải tiến kính hiển vi và ứng dụng nó vào ngành vi sinh vật học đầu tiên trên thế giới chỉ là một người gác cổng ở một thị trấn nhỏ phía Tây Hà Lan. Vì muốn giết thời gian, anh ta đã thử dùng đá thủy tinh mài thành mảnh kính phóng đại. Mài mảnh kính này cần thời gian vài tháng, anh ta liên tục thử tăng số lần phóng đại, 60 năm sau, anh ta đã mài ra miếng kính phóng đại 300 lần. Lần đầu tiên mọi người nhìn thấy vi khuẩn là trên mảnh kính của người đàn ông này, Leeuwenhoek.

Đương nhiên, là người bình thường, bạn không cần phải giống như Leeuwenhoek, dùng 60 năm để làm một việc, bởi mỗi người đều có cách sống của riêng mình. Hưởng thụ hiện tại cũng là một cách thể hiện sự không nóng vội. Người điềm đạm, không nóng vội thì dù gặp khó khăn hay thất bại cũng vẫn ung dung.

Từ xưa đến nay, người làm nên nghiệp lớn chân chính đều là người yên dạ yên lòng. Trong học tập và làm việc, càng gặp gian nan càng cần phải kiên nhẫn. Giống như dòng nước vậy, gặp phải vật cản thì chảy vòng qua, vòng qua không được, thì tích trữ lượng nước, nước tràn rồi sẽ qua. Khi năng lực có hạn thì như khe suối nhỏ róc rách không ngừng; khi năng lực lớn mạnh thì sẽ chảy thành sông. Chỉ khi từ bỏ tâm thái nóng nảy, cuộc sống mới điềm đạm như nước.

(Tổng Mặc, Hà Giang dịch, *Nóng giận là bản năng, tĩnh lặng là bản lĩnh*, NXB Thế giới, Tái bản 2020)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,75 điểm): Xác định luận đề của văn bản.

Câu 2 (0,75 điểm): Dựa vào văn bản, hãy cho biết thời gian mà Leeuwenhoek đã bỏ ra để có thể phát minh ra kính hiển vi.

Câu 3 (0,75 điểm): Lý giải vì sao tác giả đưa dẫn chứng về Leeuwenhoek nhưng lại khuyên ta không cần phải giống như Leeuwenhoek.

Câu 4 (0,75 điểm): Chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ trong câu văn: “Chỉ khi từ bỏ tâm thái nóng nảy, cuộc sống mới điềm đạm như nước.”

Câu 5 (1,0 điểm): Trình bày suy nghĩ của anh/chị về quan điểm: “Hưởng thụ hiện tại cũng là một cách thể hiện sự không nóng vội.”

PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)**Câu 1 (2,0 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về quan điểm: Tuổi trẻ cần phải kiên trì để đạt được thành công.

Câu 2 (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận (Khoảng 600 chữ) so sánh, đánh giá hình tượng Đất nước trong hai đoạn thơ sau đây:

Đất Nước
Của thơ ca

Kiều mãi đẹp khi đất nước vào xuân
Em vẫn thảo thơm dịu dàng như cô

<p><i>Của bốn mùa hoa nở Độc trang Kiều tưởng câu hát dân gian Nghe xôn xao trong gió nội mây ngàn</i></p> <p><i>Đất Nước</i> <i>Của những dòng sông Gọi tên nghe mát rượi tâm hồn Ngọt lịm những giọng hò xứ sở Trong sáng như trời xanh, mượt mà như nhung lụa.</i> (Nam Hà¹, trích <i>Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!</i>, in trong <i>Trường Sơn - Đường khát vọng</i>, NXB Chính trị Quốc gia, 2009)</p>	<p><i>Tấm</i> <i>Đất nước trải bao mùa binh biến Tổ quốc sáng ngời... “Đại cáo bình Ngô”</i></p> <p><i>Tổ quốc mình chỉ một mẹ thôi Chân lấm bùn áo nâu sông vẫn vậy Dạy con biết ngọn nguồn sau trước Qua cay đắng tìm đến ngọt ngào.</i> (Nguyễn Tiến Đường², trích <i>Tổ quốc chỉ một mẹ thôi</i>, Bài đăng trên báo Pháp luật, Ngày 23/01/2020)</p>
--	---

--- --- --- *Hết* --- --- ---

ĐỀ 2	ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KỲ I NĂM HỌC 2025-2026 MÔN: NGỮ VĂN 12
-------------	--

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Đọc văn bản:

Thái độ tinh thần tích cực bao gồm nhiều khía cạnh và sự kết hợp của vô số yếu tố để nó có thể phát huy tác dụng trong mọi tình huống ảnh hưởng đến cuộc sống của chúng ta.

¹ Nhà thơ Nam Hà tên thật là Nguyễn Anh Công, sinh năm 1935 tại Đô Lương, Nghệ An. Ông đã in 5 tập tiểu thuyết, 3 tập truyện ngắn, 1 tập thơ và nhiều tập bút ký, ký sự. Song, dù chỉ có một tập thơ nhưng ông được nhiều người coi là nhà thơ bởi những bài thơ của ông khá xuất sắc, đặc biệt là bài *Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!* được viết tại mặt trận Trường Sơn năm 1966, in trong *Trường Sơn - Đường khát vọng*, NXB Chính trị Quốc gia, 2009.

² Nguyễn Tiến Đường sinh năm 1954, quê Hà Tây, công tác tại Thủ Dầu Một (Bình Dương). Bút danh Nguyễn Tiến, Tiến Lộ. Ông là hội viên Hội Văn học Nghệ thuật Bình Dương. Bài thơ *Tổ quốc chỉ một mẹ thôi* là một trong những tác phẩm tiêu biểu của nhà thơ Nguyễn Tiến Đường thể hiện sâu sắc cái nhìn yêu thương của nhà thơ đối với đất nước trong thời đại mới.

Trước hết, một thái độ tinh thần tích cực có mục đích là khiến mọi trải nghiệm, dù là dễ chịu hay khó chịu đều mang lại một lợi ích nào đó giúp chúng ta cân bằng cuộc sống và cảm thấy bình an trong tâm trí.

Thái độ tinh thần tích cực là thói quen giữ cho tâm trí luôn bận rộn suy nghĩ về những tình huống và những điều mà ta hằng khao khát, cũng như phớt lờ những điều ta không mong muốn.

Thái độ tinh thần tích cực là thói quen coi mọi tình huống khó khăn mà ta gặp phải như những cơ hội để kiểm tra khả năng vượt lên nghịch cảnh thông qua việc tìm kiếm “hạt mầm của một lợi ích tương xứng” và kích hoạt nó.

Thái độ tinh thần tích cực là thói quen đánh giá tất cả các vấn đề và phân biệt được đâu là vấn đề ta có thể làm chủ và vấn đề nào không thể kiểm soát được. Người có thái độ tinh thần tích cực luôn nỗ lực giải quyết các vấn đề mà họ có thể kiểm soát và xem xét cả những vấn đề ngoài khả năng để đảm bảo chúng không tác động khiến thái độ tinh thần của bạn chuyển từ tích cực sang tiêu cực.

(Trích *Gieo suy nghĩ gặt thành công*, Napoleon Hill, Phúc Lâm dịch, NXB Hồng Đức, 2019, tr.21-22).

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5:

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích?

Câu 2. Theo đoạn trích, người có thái độ tinh thần tích cực sẽ giải quyết các vấn đề “có thể kiểm soát” và “ngoài khả năng” như thế nào?

Câu 3. Chỉ ra và phân tích hiệu quả của cấu trúc điệp được sử dụng trong đoạn trích?

Câu 4. Anh/chị có đồng tình với quan điểm được đưa ra trong bài viết “*thái độ tinh thần tích cực giúp chúng ta cân bằng cuộc sống và cảm thấy bình an trong tâm trí*” không? Vì sao?

Câu 5. Từ những lí giải về ý nghĩa của thái độ sống tích cực được nêu ra trong bài viết, anh/chị nhận thấy bản thân cần thay đổi những gì để có được thái độ sống tích cực hơn?

II. PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm): Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh chị về *sự cần thiết phải có thái độ sống tích cực trong cuộc sống*.

Câu 2 (4.0 điểm):

Trước cảnh chiều thu, Anh Thơ viết:

*Mây sẫm lại trên ao đầy khói lớt
Bụi chuối vàng run đón gió bay qua.
Tiếng dế kêu rì rào bên rãnh nước
Nhịp chuông chiều vắng vắng mái chùa xa.*

(Trích “Chiều thu”, Anh Thơ, Bức tranh quê, NXB Hội Nhà văn, 1995)

Còn nhà thơ Tế Hanh lại cảm nhận:

Trời xanh một màu xanh mênh mông
Chiều thu lúa gặt phẳng phiu đồng
Phương tây ánh nắng vừa chia biệt
Đã thấy trăng chào sáng phía đông.

Thu 1964

(“Chiều thu”, Tế Hanh, Khúc ca mới, NXB Văn học 1966)

Anh/ Chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) so sánh cảm hứng chiều thu của Anh Thơ và Tế Hanh qua hai áng thơ trên.

Chú thích:

Nữ sĩ Anh Thơ (1921 – 2005) tên thật là Vương Kiều Ân, quê ở tỉnh Hải Dương. Anh Thơ sáng tác từ năm 17 tuổi. Với tập Bức tranh quê, bà được nhận giải khuyến khích của Tự lực văn đoàn. Sau đó, bà tham gia viết bài cho báo Đông Tây và một vài báo khác. Giữa lúc phong trào Thơ Mới đang diễn ra sôi nổi, Anh Thơ đã tìm đến thơ như một con đường giải thoát và tự khẳng định giá trị của người phụ nữ trong xã hội đương thời. Thơ bà thiên về tả cảnh bình dị quen thuộc: bờ tre, con đò, bến sông, với những nét vẽ chân thực, tinh tế thấm đượm một chút tình quê đầm ấm pha chút băng khuâng buồn của Thơ mới.

Tế Hanh (1921 – 2009), tên khai sinh là Trần Tế Hanh, là một nhà thơ thời tiền chiến. Tế Hanh sinh ra tại một làng chài ven biển tỉnh Quảng Ngãi, do đó quê hương chính là nguồn cảm hứng lớn nhất của ông. Ông xuất hiện ở chặng cuối của phong trào Thơ Mới với những bài thơ mang theo nỗi buồn và tình yêu quê hương. Sau năm 1945, ông vẫn luôn tiếp tục bền bỉ sáng tác nhằm phục vụ cách mạng và kháng chiến. Ông được biết đến nhiều nhất với những bài thơ thể hiện nỗi nhớ quê hương tha thiết và niềm khao khát Tổ quốc được thống nhất.

-----Hết-----

ĐỀ 3	ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KỲ I NĂM HỌC 2025-2026 MÔN: NGỮ VĂN 12
------	---

I. PHÂN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

(1) Cùng một cơn mưa, người tiêu cực sẽ bức mình vì phải trùm áo mưa, người lạc quan thì nghĩ đến cây cối xanh tươi, không khí sẽ được trong lành. Và một khi chúng ta không thể thay đổi được hiện tượng xảy ra, tốt nhất là nhìn nó bằng ánh mắt tích cực. Cái thiện có thể sẽ thua cái ác trong một thời điểm nhưng chung cuộc sẽ chiến thắng. Cứ sau một sự cố, con người lại tìm nguyên nhân và khắc phục nó. **Sau lũ lụt, phù sa sẽ làm**

màu mỡ hơn cho cánh đồng, sâu bọ sẽ bị quét sạch ra biển, dư lượng hóa chất trong đất đai sẽ bị rửa sạch. Lỗi lầm của người khác, thay vì giữ trong lòng và tức giận, thôi bỏ qua, mình sẽ thấy thoải mái hơn rất nhiều. Nói một cách khác, nếu bạn được sống 100 năm, xem như là một bộ phim có 100 tập, thì hãy tạo ra ít nhất 2/3 tập có tiếng cười thay vì tập nào cũng rơi vào bi kịch chán chường, đau khổ, chia lìa, mất mát.

(2) Trong từ Hán Việt, nguy cơ bao gồm nguy và cơ. Đối với người có tư duy tích cực, “nguy” (problem) sẽ được họ biến thành “cơ” (opportunity). Người tích cực và lạc quan sẽ có gương mặt sáng bừng, nụ cười thường trực trên môi, sống và cháy hết mình, học tập và làm việc hết mình dù ngày mai trời có sập.

(Tony buổi sáng, trích Tư duy tích cực, in trong Trên đường băng, NXB Trẻ, 2016, tr.24)

Thực hiện các yêu cầu/Trả lời các câu hỏi:

Câu 1. Theo tác giả, khi không thể thay đổi được hiện tượng xảy ra, tốt nhất là chúng ta cần làm gì?

Câu 2. Gọi tên biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn: *Người tích cực và lạc quan sẽ có gương mặt sáng bừng, nụ cười thường trực trên môi, sống và cháy hết mình, học tập và làm việc hết mình dù ngày mai trời có sập.*

Câu 3. Tác dụng của việc sử dụng dẫn chứng được in đậm trong đoạn (1).

Câu 4. Nhận xét về quan điểm sống của tác giả được thể hiện trong đoạn trích.

Câu 5. Trình bày suy nghĩ của anh/chị về câu nói: *Cái thiện có thể sẽ thua cái ác trong một thời điểm nhưng chung cuộc sẽ chiến thắng.*

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm) Từ đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về quan niệm sau: *Đối với người có tư duy tích cực, “nguy” (problem) sẽ được họ biến thành “cơ” (opportunity).*

Câu 2 (4,0 điểm)

Trong bài thơ *Sao chiến thắng*, Chế Lan Viên đã viết:

Ôi Tổ quốc ta, ta yêu như máu thịt,

Như mẹ cha ta, như vợ như chồng

Ôi Tổ quốc, nếu cần, ta chết

Cho mỗi ngôi nhà, ngọn núi, con sông...

(Chế Lan Viên, *Sao chiến thắng*, in trong tập thơ *Hoa ngày thường - chim báo bão*, NXB Văn Học 1962)

Trong bài thơ *Bài ca xuân 67*, Tố Hữu đã viết:

Ơi Việt Nam! Tổ quốc thân yêu

Trong khổ đau Người đẹp hơn nhiều

Như người mẹ sớm chiều gánh nặng

Nhẫn nại nuôi con suốt đời im lặng

Biết đau thương nên chẳng nhiều lời

Gì quý hơn giá trị trên đời?

Ta hiểu vì sao ta chiến đấu

Ta hiểu vì sao ta hiến máu...

(Tố Hữu, *Bài ca xuân 67*, in trong *Tuyển tập thơ Tố Hữu*, NXB Văn Học 2007)

Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) so sánh hình ảnh Tổ quốc được thể hiện trong hai đoạn trích trên.

Chú thích:

- Chế Lan Viên (1920 - 1989). Trước cách mạng tháng Tám, thơ Chế Lan Viên là một thể giới đúng nghĩa “trường thơ loạn”: kinh dị, thần bí, bế tắc. Sau Cách mạng tháng Tám, sáng tác của Chế Lan Viên đã trải qua một sự biến đổi đáng kể, đến gần hơn với quần chúng nhân dân. Trong thời kì 1960 - 1975, ông dồn tâm sức vào việc thể hiện tinh thần của cuộc kháng chiến, tôn vinh những anh hùng và những câu chuyện đầy cam đoan của nhân dân.

- Tố Hữu (4/10/1920 - 9/12/2002) tên thật là Nguyễn Kim Thành, sinh tại làng Phù Lai, gần cố đô Huế. Ở Tố Hữu có sự thống nhất đẹp đẽ giữa cuộc đời cách mạng và cuộc đời thơ, giữa lý tưởng trong trái tim và những câu thơ trên đầu bút. Chặng đường thơ của Tố Hữu là chặng đường lịch sử của cả một dân tộc. Ông được coi là lá cờ đầu của thơ ca cách mạng và kháng chiến, được tôn vinh là *"nhà thơ của cách mạng"*, *"nhà thơ của nhân dân"*.

----- HẾT -----